

Forslag

til

Lov om ændring i lov om regulering af bymæssige bebyggelser.

Fremsat den 28. januar 1959 af *boligministeren*.

I lov nr. 210 af 23. april 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser som ændret ved lov nr. 128 af 13. april 1954 om ændring og forlængelse af nævnte lov, jfr. lovbe-

kendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954, udgår bestemmelsen i § 19, stk. 2, hvorefter loven vil være at forelægge til revision i folketingsåret 1958-59.

Bemærkninger til lovforslaget.

I henhold til § 19, stk. 2 i lov nr. 210 af 23. april 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser blev loven forelagt til revision i folketingsåret 1953-54. Loven blev, bortset fra nogle ændringer som følge af Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953, forlænget uændret ved lov nr. 128 af 13. april 1954 (Folketingstidende 1953-54, sp. 3064-67, 3726-32, 4472-73 og 4652-53 samt tillæg A. sp. 1885-88 og tillæg B. sp. 333-42), som samtidig bestemte, at loven påny skulle forelægges til revision i folketingsåret 1958-59, jfr. § 19, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954.

Siden lovens ikrafttræden i 1949 har det i medfør af § 4 i lov om byplaner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949, nedsatte byplannavn godkendt 2 byudviklingsplaner for Københavnseggen af henholdsvis 18. december 1951 og 16. februar 1954 (Køgebugtområdet), byudviklingsplan I og II for Århuseggen af henholdsvis 19. juni 1951 og 14. december 1953, byudviklingsplanen for Ålborgeggen af 5. februar 1954, byudviklingsplanen for Odenseggen af 9. februar 1953, byudviklingsplanen for Køgeeggen af 2. juli 1957, partiel byudviklingsplan nr. 1 for Roskildeeggen af 1. juli 1957 og byudviklingsplanen for Randersseggen af 31. maj 1958. Byudviklingsplan nr. 1 for Roskildeeggen omfatter et område bestående af Ågerup-Kirkerup kommune og ejerlavet Veddelev by i Himmelev kommune, beliggende omkring atomenergikommissionens forsøgsanlæg på Risø; området er udlagt til yderzone. Der er endvidere byudviklingsplaner

under udarbejdelse dels for områder i tilknytning til de af de godkendte planer omfattede byudviklingsområder for Københavnseggen, Ålborgeggen, Odenseggen og Roskildeeggen og dels for helt nye områder, nemlig Hillerødeggen, Helsingøreggen, Koldingeggen og en del af Als. Inddragningen af yderligere områder i Odense- (og Kerteminde-)eggen under byreguleringsloven og den tilsvarende inddragning af en del af Als under loven havde som baggrund ønsket om at hindre en u hensigtsmæssig bymæssig udvikling i forbindelse med henholdsvis anlægget af Lindøværftet og væksten af fabrikken Danfoss i Havnbjerg ved Nordborg.

Inden for de områder, som i medfør af godkendte byudviklingsplaner er inddraget under inder- og mellemzoner, sker der i henhold til lovens § 6 en videre planlægning ved tilvejebringelsen af de efter boligministeriets skøn fornødne bygningsmæssige og byplanmæssige bestemmelser til sikring af områdets hensigtsmæssige bebyggelse.

Af de vurderingskommissioner, som har behandlet de i henhold til lovens § 14 fremsatte erstatningskrav for værdinedgang på ejendommene som følge af de godkendte byudviklingsplaner for Københavnseggen, Århuseggen og Odenseggen, er hidtil tilkendt grundejerne ca. 380 000 kr. i erstatninger af statskassen. En del erstatningskrav, herunder de i Ålborgeggen fremsatte krav, er endnu ikke påkendt, og enkelte af de afsagte kommissionskendelser er i medfør af § 14, stk. 6 indbragt for domstolene af grundejerne.

Der henvises i øvrigt til den som bilag 2 optrykte redegørelse fra byplannævnet for det hidtidige planlægningsarbejde m. v., idet der dog siden redegørelsens udarbejdelse er sket enkelte, mindre væsentlige udvidelser af byudviklingsområderne o. lign., ligesom der yderligere er tilkendt grundejerne erstatninger i nogle få tilfælde.

Byplannævnet har i skrivelse af 3. november 1958, der er optrykt som bilag 1 til nærværende forslag, udtalt, at byreguleringsloven har haft og fortsat vil kunne have den største betydning for en hensigtsmæssig udvikling af byområderne, og byplannævnet har derfor anbefalet, at loven foreslås forlænget uændret, og at der ikke i lovforslaget optages en bestemmelse om revision af loven efter et vist åremål.

Efter de indvundne erfaringer om lovens virkninger mener boligministeriet ikke, at det vil være nødvendigt at foreslå ændringer i loven,

og da der nu foreligger et betydeligt erfaringsmateriale, som giver udtryk for lovens egnethed til fremme og sikring af en hensigtsmæssig udvikling af byområderne, anser boligministeriet det endvidere ikke for påkrævet at optage loven til revision efter et vist åremål. Det bemærkes herved, at boligministeriet og byplannævnet samt det i henhold til lovens § 3 nedsatte folketingsudvalg fortsat i praksis vil have lejlighed til at følge planlægningsarbejdet, og at ministeriet og nævnet, såfremt der skulle opstå sådanne vanskeligheder ved at sikre en hensigtsmæssig byudvikling, som skyldes lovens udformning, vil tage spørgsmålet om lovændring op.

Det foreslås derfor i overensstemmelse med nævnets indstilling, at loven forlænges uændret, således at der ikke i loven optages nogen bestemmelse om revision efter et vist åremål.

BYPLANNÆVNET

Bilag 1.

Den 3. november 1958.

Boligministeriet.

I anledning af § 19, stk. 2 i lov om regulering af bymæssige bebyggelser (lovbekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954), hvorefter loven vil være at forelægge til revision i folketingsåret 1958-59, skal byplannævnet (nedsat i henhold til § 4 i byplanloven, lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949) bemærke følgende:

Byplannævnets to afdelinger, hovedstadsafdelingen og provinsafdelingen, har medvirket til inddragningen af de i vedlagte redegørelse nævnte kommuner under byreguleringsloven, jfr. dennes § 1, stk. 2, e, og har godkendt de ligeledes i redegørelsen anførte byudviklingsplaner, efter at forslagene har været forelagt for det i medfør af byreguleringslovens § 3 nedsatte folketingsudvalg.

Ud fra de herved i byplannævnet indvundne erfaringer kan nævnet udtale, at byreguleringsloven har haft og fortsat vil kunne have den største betydning for en hensigtsmæssig udvikling af byerne, og byplannævnet kan derfor anbefale, at loven foreslås forlænget uden ændringer.

Nævnet kan endvidere anbefale, at der ikke i lovforslaget optages en bestemmelse om revision efter et vist åremål.

Man vil i byplannævnet fortsat have lejlighed til i praksis at følge byudviklingsarbejdet. Skulle der opstå vanskeligheder ved fortsat at sikre en hensigtsmæssig byudvikling, som skyldes udformningen af loven, vil byplannævnet henlede opmærksomheden herpå.

P. N. V.

Axel Skalts,

formand.

*Bilag til byplannævnets skrivelse
af 3. november 1958.*

Bilag 2.

Byreguleringslovens revision 1958-59.

Lov nr. 210 af 23. april 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser, nu lovbe kendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954, fastsatte i § 1, stk. 2, a-d), at der for de nedenfor angivne kommuner i Københavns-egnen, Århuseggen, Ålborgeggen og Odense-eggen kunne godkendes byudviklingsplaner. I henhold til § 1, stk. 2, e) kan der for områder i andre kommuner end de under a-d) nævnte udarbejdes byudviklingsplaner, for så vidt boligministeren med tilslutning af byplannævnet, jfr. § 4 i byplanloven (lovbe kendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949) skønner det nødvendigt for en hensigtsmæssig udvikling af bymæssig bebyggelse.

I henhold til bemyndigelsen i § 1, stk. 2, e) er der foretaget udvidelse af de oprindelige byudviklingsområder, ligesom nye områder, nemlig Køgeegnen, Randerseggen, Hillerød-egnen, Roskildeegnen, Helsingøregnen, Koldingegnen og en del af Als, er inddraget under loven, således at der nu er 11 byudviklingsområder med selvstændige byudviklingsudvalg.

1. Københavnseggen.

Det oprindelige byudviklingsområde i henhold til lovens § 1, stk. 2, a) omfattede Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner og samtlige kommuner i Københavns amtsråds kreds samt Hørsholm, Birkerød og Farum kommuner i Frederiksborg amt.

I 1950 inddroges følgende kommuner: Greve-Kildebrønde, Karlslunde-Karlstrup, Havdrup-Solrød og Jersie-Skensved i Roskilde amtsråds kreds og i 1956 yderligere følgende kommuner: Karlebo, Bløvsstrød, Lillerød, Lyng-Uggeløse, Slagslunde-Ganløse og Stenløse-Veksø i Frederiksborg amt.

Den første byudviklingsplan for Københavnseggen godkendtes af byplannævnet den 18. december 1951 med en gyldighedsperiode på 15 år.

Planen omfatter samtlige de i lovens § 1, stk. 2, a) nævnte kommuner bortset fra Torslunde-Ishøj kommune og Hedehusene-området i Høje Tåstrup kommune, hvilket område i øvrigt i 1956 blev henført til byudviklingsområdet for Roskildeegnen.

Den 16. februar 1954 godkendtes en byudviklingsplan med en gyldighedsperiode på 8 år, omfattende Torslunde-Ishøj kommune og de ovennævnte i 1950 inddragne Køgebugtkommuner bortset fra et par sogne i de to sydligste kommuner.

Et forslag til en byudviklingsplan for de i 1956 optagne 6 kommuner i Frederiksborg amt er under udarbejdelse.

Der har i anledning af de godkendte byudviklingsplaner været 251 erstatningssager vedrørende den første byudviklingsplan og 25 erstatningssager vedrørende planen for Køgebugtområdet, omfattende i alt ca. 900 ejendomme. Ifølge vurderingskommissionskendelse eller forlig er der hidtil tilkendt grundejerne i alt ca. 200 000 kr. i erstatninger. Der er enkelte uafgjorte sager, og 3 vurderingskommissionskendelser er indbragt for landsretten i medfør af byreguleringslovens § 14, stk. 6. Der er endnu ikke faldet dom i disse sager.

Hovedstadskommunernes Samråd har anmodet byplannævnets hovedstadsafdeling om at lede udarbejdelsen af en egnsplan for Københavnseggen, jfr. byreguleringslovens § 6, stk. 1 og byplanlovens § 3, stk. 2. Dette arbejde er påbegyndt i september 1958.

2. Århuseggen.

Det oprindelige byudviklingsområde i henhold til lovens § 1, stk. 2, b) omfattede Århus, Vejlbj-Risskov, Hasle-Skejby-Lisbjerg, Åby, Brabrand-Årslev, Viby og Holme-Tranbjerg kommuner, alle i Århus amt.

Senere er inddraget følgende kommuner: I 1950 Egå sogn i Hjortshøj-Egå kommune i

Randers amt og Tilst-Kasted kommune i Århus amt. I 1951 Mårslet kommune og i 1952 Ormslev-Koldt, Elev og Elsted kommuner, alle i Århus amt.

Byudviklingsplan I for Århuseggen godkendtes af byplannævnet den 19. juni 1951 med en gyldighedsperiode på 15 år; den omfatter de i loven nævnte kommuner samt Egå sogn. Byudviklingsplan II godkendtes den 14. december 1953 og udløber samtidig med den første plan; den omfatter de øvrige kommuner.

Der er fremsat 27 erstatningskrav vedrørende plan I og 8 vedrørende plan II. Af vurderingskommissionen er der tilkendt erstatninger på i alt ca. 70 000 kr.

6 grundejere har indbragt vurderingskommissionens afgørelser for landsretten, jfr. byreguleringslovens § 14, stk. 6. Af disse sager er 1 afgjort ved højesteretsdom af 15. november 1956, hvorved erstatningen til grundejeren for værdinedgangen fastsattes til 2 000 kr., medens vurderingskommissionen ingen erstatning havde tilkendt. I de øvrige 5 sager er ved dom eller forlig tillagt grundejerne erstatninger på i alt 30 300 kr. De af vurderingskommissionen tilkendte erstatninger i disse sager havde udgjort i alt 16 300 kr.

Sideløbende med byudviklingsplanen udarbejdede den nu ophævede Storårhuskommission en „Egnsplan for Århus-egnen“, som blev godkendt i kommissionen den 20. februar 1954.

Arbejdet med udarbejdelse af dispositionsplaner og byplanvedtægter er siden fortsat i de enkelte kommuner i overensstemmelse med byudviklingsplanen og egnsplanen.

3. *Ålborgeggen.*

Det oprindelige byudviklingsområde i henhold til lovens § 1, stk. 2, c) omfattede Ålborg — herunder Nr. Tranders kommune, som blev indlemmet den 1. april 1950 — og Nørresundby, Hasseris, Sundby-Hvorup og Sdr. Tranders kommuner, alle i Ålborg amt.

Senere er inddraget: I 1951 Svenstrup sogn i Ellidshøj-Svenstrup kommune og Frejlev sogn i Sønderholm-Frejlev kommune og i 1954 Vadum kommune, alle i Ålborg amt.

Endelig påtænkes Gunderup-Nøvling kommune inddraget under området.

En byudviklingsplan med en gyldighedsperiode på 15 år er godkendt af byplannævnet den 5. februar 1954, omfattende Ålborg, Nørresundby, Hasseris, Sundby-Hvorup og Sdr. Tranders kommuner samt Frejlev sogn i Sønderholm-Frejlev kommune og Svenstrup sogn i Ellidshøj-Svenstrup kommune.

Et forslag til en byudviklingsplan for Vadum kommune er vedtaget af byudviklingsudvalget, og byplannævnet har fundet forslaget egnet til godkendelse, jfr. lovens § 3, stk. 2.

Der er i anledning af den godkendte byudviklingsplan fremsat 173 erstatningskrav, hvoraf hidtil 33 er frafaldet; kun ganske enkelte er endnu procederet for vurderingskommissionen.

Til videreførelse af byplanarbejdet er der den 13. december 1955 nedsat et samordningsudvalg, omfattende Ålborg, Nørresundby, Hasseris, Sundby-Hvorup og Sdr. Tranders kommuner, idet det overvejes senere at inddrage Sønderholm-Frejlev, Ellidshøj-Svenstrup og Vadum kommuner i dette arbejde.

4. *Odense- (og Kerteminde-)egnen.*

Det oprindelige byudviklingsområde i henhold til lovens § 1, stk. 2, d) omfattede Odense, Dalum, Sanderum, Pårup, Allesø-Næsbyhoved-Broby, Lumby, Seden-Åsum og Fraugde kommuner, alle i Odense amtsrådsreds.

I 1951 blev Højby og Stenløse-Fangel kommuner inddraget under området.

I 1958 blev Kerteminde, Agedrup, Drigstrup, Munkebo, Revninge, Viby, Dalby og Meseinge kommuner inddraget under byudviklingsområdet, der samtidig fik betegnelsen „byudviklingsområdet for Odense- og Kertemindeegnen“. Det er hensigten at opdele området i to områder (Odenseegnen og Kertemindeegnen), hvert med sit byudviklingsudvalg.

For de oprindeligt og i 1951 inddragne kommuner har byplannævnet den 9. februar 1953 godkendt en byudviklingsplan med en gyldighedsperiode på 15 år. For de i 1958 inddragne kommuner er et forslag til en byudviklingsplan under udarbejdelse.

I anledning af den godkendte byudviklingsplan blev der fremsat 24 erstatningskrav; heraf blev 5 senere frafaldet af kla-

gerne og 1 krav blev afvist som for sent fremsat. De resterende 18 erstatningssager har medført en samlet erstatning på ca. 80 000 kr.

Med bistand af byudviklingsudvalget og amtet arbejder kommunerne, der omfattes af den godkendte byudviklingsplan, med at tilvejebringe en samordnet byplan for området samt et fælles bygningsreglement for de pågældende sognekommuner.

5. Køgeegnen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddroges i december 1954 Køge, Højelse og Ølsemagle kommuner i Roskilde amtsrådskreds samt Herfølge og Lellinge kommuner i Præstø amt under byreguleringsloven, og der nedsattes samtidig et byudviklingsudvalg for området.

En byudviklingsplan er godkendt af byplannævnet den 2. juli 1957 med en gyldighedsperiode på 15 år.

I anledning af planen er fremsat 6 erstatningskrav, hvoraf 1 er frafaldet. De øvrige er endnu ikke afgjort.

Der forhandles om at inddrage Strøby kommune i Præstø amt under byudviklingsområdet.

6. Randersegnen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddroges i juni 1955 Randers, Borup, Dronningborg, Gimming-Lem, Haslund-Ølst, Kousted-Råsted, Kristrup og Vorup kommuner i Randers amt samt Hornbæk-Tånum kommune i Viborg amt under byreguleringsloven, og i november 1955 nedsattes et byudviklingsudvalg for området.

I 1957 inddroges endvidere Virring-Essenbæk kommune i Randers amt under området.

Byplannævnet har den 31. maj 1958 godkendt en byudviklingsplan for området (Ølst og Virring sogne og Kousted ejerlav i Kousted sogn er dog ikke omfattet af byudviklingsplanen). Planen har en gyldighedsperiode på 15 år.

For Randers, Dronningborg, Kristrup og Vorup kommuner er tidligere af det fælleskommunale byplanudvalg for Randers og forstæder udarbejdet et forslag til en fælles dispositionsplan for disse kommuner. Dette planlægningsarbejde, hvortil senere Hornbæk-Tånum og Borup kommuner har sluttet

sig, er for tiden genstand for en revision og supplerling.

7. Hillerødeggen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddroges i august 1956 Hillerød, Frederiksborg slotssogn, Harløse og Nr. Herlev kommuner samt Nødebo sogn i Esbønderup-Nødebo kommune, alle i Frederiksborg amt, under byreguleringsloven, og der nedsattes samtidig et byudviklingsudvalg for området.

Forslaget til byudviklingsplanen er under udarbejdelse.

8. Roskildeegnen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddroges i september 1956 Roskilde kommune, Hedehusene-området i Høje Tåstrup kommune (som for dette områdes vedkommende hermed overgik fra byudviklingsområdet for Københavnseggen) samt Kornerup-Svogerslev, Ågerup-Kirkerup, Reerslev-Vindinge, Himmelev og Hvedstrup-Fløng kommuner, alle i Roskilde amtsrådskreds, under byreguleringsloven.

I februar 1957 inddroges endvidere Roskilde Vor Frue kommune under området. Sognerådet havde ikke kunnet tiltræde inddragningen.

Et byudviklingsudvalg for området nedsattes i februar 1957 og er senere suppleret.

Den 1. juli 1957 godkendte byplannævnet „Partiel byudviklingsplan nr. 1 for Roskildeegnen omfattende Ågerup-Kirkerup kommune og ejerlavet Veddelev by i Himmelev kommune“ med en gyldighedsperiode på 5 år. Området ligger ud for Risø. En byudviklingsplan for den resterende del af byudviklingsområdet er under udarbejdelse.

I anledning af den godkendte plan er indkommet 2 anker og erstatningskrav, som endnu ikke er afgjort.

9. Helsingøregnen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddroges i oktober 1956 Helsingør, Tikøb og Asminderød-Grønholt kommuner i Frederiksborg amt under byreguleringsloven, og et byudviklingsudvalg for området nedsattes i januar 1957.

Forslaget til byudviklingsplanen er under udarbejdelse. I første omgang agtes kun udarbejdet en byudviklingsplan for Helsingør og Tikøb kommuner samt for området

øst for hovedvej nr. 3, for så vidt angår Asminderød-Grønholt kommune.

10. Koldingegnen.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddrages i september 1957 Kolding, Eltang-Vilstrup, Harte-Bramdrup, Vonsild, Dalby og Sdr. Bjært kommuner i Vejle amt samt Seest kommune i Ribe amt under byreguleringsloven.

Det samtidigt nedsatte byudviklingsudvalg er tillige i medfør af byplanlovens § 3, stk. 2 godkendt som samordningsudvalg til

behandling af samordningen af byplanlægningen inden for området.

11. Als.

I medfør af lovens § 1, stk. 2, e) inddrages i marts 1958 Sønderborg kommune, Augustenborg og Nordborg flækker samt Egen, Havnbjerg, Holm, Ketting, Notmark, Oksbøl, Pøl, Svenstrup og Ulkebøl kommuner, alle i Sønderborg amtsrådsreds, under byreguleringsloven.

Et byudviklingsudvalg er nedsat i juni 1958.